

KUTSESTANDARD

Täiskasvanute koolitaja, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Täiskasvanute koolitaja, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Täiskasvanute koolitaja, tase 5 on oma eriala spetsialist, kes sihipäraselt loodud õppesituatsioonis koolitab täiskasvanuid. 5. taseme täiskasvanute koolitaja koolitab enamasti konkreetsetes valdkonnas või on vähese koolitajakogemusega. Ta valmistab ette õppe läbiviimiseks vajalikud materjalid ja korraldab koolituse õppekavas ettenähtud teemal. Ta võib vajada õppeprotsessi kavandamisel ja läbiviimisel juhendamist/nõustamist. Kutsealal tegutsevad ka 6., 7. ja 8. taseme täiskasvanute koolitajad (vt lisa 1 Täiskasvanute koolitaja kutsete kirjeldused).
A.2 Tööosad A.2.1 Õppeprotsessi ettevalmistamine 1. Õpperühma õpivajaduste täpsustamine. 2. Koolituse planeerimine. 3. Koolituse sisu ettevalmistamine. 4. Õppematerjalide ja -vahendite koostamine, valimine, kohandamine ja uuendamine. A.2.2 Õppeprotsessi läbiviimine 1. Õppijate toetamine õpieesmärkide seadmisel. 2. Õppekeskkonna kujundamine. 3. Õppeprotsessi läbiviimine. 4. Õpiväljundite saavutamise hindamine. A.2.3 Õppeprotsessi analüüs ja hindamine 1. Informatsiooni kogumine. 2. Huvitatud osapoolte teavitamine õppe tulemustest. A.2.4 Professionaalne enesearendamine 1. Enda tegevuse hindamine õppeprotsessis. 2. Oma füüsilise, vaimse ja emotsionaalse tervise hoidmine. 3. Kutse- ja erialane enesetäiendamine.
A.3 Töö keskkond ja eripära Töökeskkonnale esitatavad nõuded sõltuvad õppijate erivajadustest, koolituse eesmärgist, õpiväljunditest ja valdkonnast, milles koolitust läbi viiakse. Koolitaja võtab vastutuse töökeskkonna nõuetele vastavuse eest.
A.4 Töövahendid Töövahenditeks on õpet toetavad, sh info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja muud õppe läbiviimiseks ning loovtegevusteks vajalikud vahendid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Täiskasvanute koolitajale on olulised võimed ja iseloomuomadused, mis toetavad koostööd, inimese arengut ja loovust.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Täiskasvanute koolitaja, tase 5 on enamasti kesk-, kutse- või kõrgharidusega spetsialist, kes on täiskasvanute koolitaja kompetentsid omandanud praktilise tegevuse käigus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Täiskasvanute koolitaja kutse ei eelda ühtse ametinimetuse olemasolu. Kutse omanik võib töötada erinevatel ametikohtadel.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Õppeprotsessi ettevalmistamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Täpsustab konkreetse õpperühma õpi- ja erivajadusi, juhindudes koolituse sisust, eesmärkidest ja õpiväljunditest (vt lisa 2 Kutsestandardis kasutatud terminid). 2. Planeerib oma tegevuse, lähtudes etteantud/olemasolevast koolitusprogrammist ja õppekavast. 3. Valmistab ette konkreetse koolituse sisu ja valib meetoodika, lähtudes koolitusprogrammis/õppekavas fikseeritud õpiväljunditest ja varasemast tagasisidest. 4. Koostab ja/või kohandab õppematerjale, lähtudes õppekavast ja või koolitusprogrammist, teema käsitlemise loogikast ning õppekeskkonna võimalustest. Viitab korrektselt allikatele, arvestades autoriõigusi.	
B.2.2 Õppeprotsessi läbiviimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Selgitab õppijatele õppekavas ja/või koolitusprogrammis seatud õppe eesmärgid. 2. Tagab õppe läbiviimiseks sobiva füüsilise keskkonna. 3. Viib läbi õppeprotsessi, lähtudes õppekavast ja/või koolitusprogrammist. 4. Hindab õpiväljundite saavutamist vastavalt etteantud hindamisjuhendile, annab tagasisidet.	
B.2.3 Õppeprotsessi analüüs ja hindamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Kogub õppijatelt arvamusi õppeprotsessi kohta, kasutades etteantud/olemasolevaid meetodeid. 2. Teavitab seotud isikuid õppe tulemustest, kasutades kokkulepitud meetodit ja tuginedes faktidele.	
B.2.4 Professionaalne enesearendamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Kirjeldab enda tegevust õppeprotsessis, seostades oma käitumist õpitulemustega. 2. Reageerib füüsilisele ja vaimsele üleväsimusele, vähendades oma koormust. 3. Käsitleb ennast õppijana, vastutab enda arengu eest.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.5 Täiskasvanute koolitaja kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Valdab koolitusel käsitletavat valdkonda/teemat/ainet, hoiab end kursis valdkondlike uuendustega, arvestades valdkonna- ja ainealase teadmuse, teaduspõhisuse ja parimate praktikate ning õppekavast/koolitusprogrammist tulenevate nõuetega. 2. Teab täiskasvanuõppe põhiprintsiipe ja lähtub koolitusel täiskasvanud õppija eripäradest. 3. Väärtustab täiskasvanud õppijat, järgib oma töös eetilisi norme (vt lisa 3 Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks) ja konfidentsiaalsusnõudeid; hoiab kutse mainet. 4. Järgib täiskasvanuõpet ja teisi valdkonna tegevusi reguleerivaid õigusakte. 5. Annab õppijatele tagasisidet kogu koolitusprotsessi vältel. 6. Kasutab korrektset koolituse läbiviimise keelt kõnes ja kirjas. 7. Kasutab asjakohaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid õppeprotsessi ettevalmistamisel, läbiviimisel, hindamisel ja enesearengu toetamisel; oskab allikakriitiliselt veebipõhist infot otsida; teab digiõppe võimalusi ja oskab kasutada sobilikke meetodeid digiõppe läbiviimiseks täiskasvanute koolituses; oskab luua, kasutada ja jagada veebipõhiseid materjale. Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	21-16042025-1.5/9k
2. Kutsestandardi koostajad	Annika Allikas, Eesti Sisekoolituse Arendamise Liit Anu Harjo, Estonian Education Centre Kristel Jalak, DevelopDesign Koolitus & Konsultatsioon Larissa Jõgi, Tallinna Ülikooli Haridusteaduste instituut Tiina Jääger, Eesti Vabaharidusliit Anu Kaiv, Eesti Koolitusfirmade Liit Merle Lõhmus, Tallinna Tehnikaülikool Külli Meier, Danske Bank A/S Eesti filiaal Sirje Plaks, Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andras Marvi Remmik, Tartu Ülikooli Haridusteaduste instituut Jevgenia Smirnova, Eesti Töötukassa Terje Veide, Riigikantselei
3. Kutsestandardi kinnitaja	Hariduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	39
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	16.04.2025
6. Kutsestandard kehtib kuni	15.04.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	9
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2424 Töötajate koolituse ja täiendõppe tippspetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Adult Educator, EstQF Level 5
Soome keeles	Aikuiskouluttaja
Vene keeles	Преподаватель взрослых

C.3 Lisad

Lisa 1 [Täiskasvanute koolitaja kutsete kirjeldused](#)

Lisa 2 [Kutsestandardis kasutatud terminid](#)

Lisa 3 [Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks](#)